

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ZEBRZYDOWICE
NA LATA 2012-2014**

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodzin Gminy Zebrzydowice na lata 2012-2014 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz 887 z późn. zm.).

W myśl w.w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Program jest jednocześnie rozwinięciem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zebrzydowice na lata 2011 – 2017. Działania w ramach Programu wpisują się w Cel Strategiczny nr 2 Strategii tj. Wsparcie dla rodzin dysfunkcyjnych oraz zagrożonych dysfunkcjami.

II. DIAGNOZA

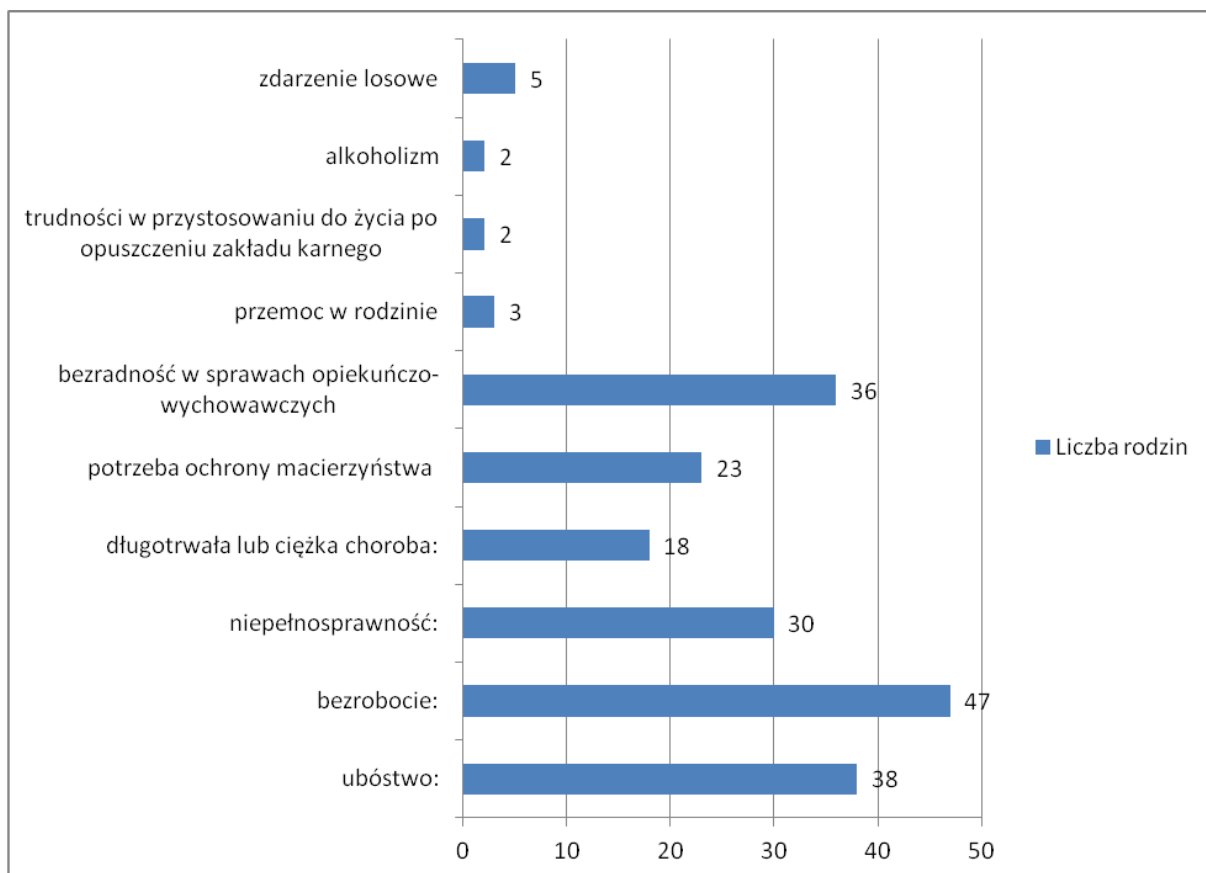
Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zebrzydowicach aktualnie znajduje się 297 rodzin, z czego 32,32 % stanowią rodziny z dziećmi. W rodzinach tych wychowuje się 229 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	28	93
2	27	113
3	24	122
4	10	61
5	7	51
6	0	0

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie. Poniższy wykres przedstawia powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin z dziećmi przez GOPS w Zebrzydowicach.

Rysunek 1 – Przesłanki uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – rodziny z dziećmi

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Opieką Gminnego Przedszkola Publicznego w Zebrzydowicach objętych jest 387 dzieci.

Edukacja szkolna w Gminie Zebrzydowice realizowana w 4 szkołach podstawowych – łącznie 869 uczniów oraz dwóch gimnazjach – 465 uczniów.

Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z dwudaniowych ciepłych posiłków ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”. W 2011 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 171 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2010	2011
Rodziny zastępcze	7	4
Domy Dziecka/placówki	1	1

III. ZASOBY:

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zebrzydowicach;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zebrzydowicach;
- 3) Urząd Gminy Zebrzydowice;
- 4) Gminne Przedszkole Publiczne w Zebrzydowicach;
- 5) Zespół Szkół w Zebrzydowicach;
- 6) Zespół Szkół w Kaczycach;
- 7) Szkoła Podstawowa w Kończycach Małych;
- 8) Szkoła Podstawowa w Markłowicach Górnych;
- 9) organizacje pozarządowe.

2. Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Zebrzydowice:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie;
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie;
- 3) organizacje pozarządowe.

IV. CELE PROGRAMU:

1. **Cel główny:** Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. **Cele szczegółowe:**
 - 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
 - 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;
 - 3) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

V. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU.

1. Cel szczegółowy I: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY/PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	GOPS,,	2012-2014
Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli.	GOPS, Urząd Gminy, GPP,	2012-2014
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły, GPP,	2012-2014
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły,	2012-2014
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	GOPS,	2012-2014
Współorganizowanie i wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin.	GOPS, GOK, Urząd Gminy,	2012-2014
Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu	GOPS, GKRPA,	2012-2014
Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	2012-2014

2. Cel szczegółowy II: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY/PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	GOPS,	2012-2014
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych..	GOPS, GKRPA, Szkoły,	2012-2014
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	GOPS, GKRPA, Szkoły,	2012-2014
Zapewnienie rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny.	GOPS,	2012-2014
Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe,	2012-2014
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę.	GOPS, GOK, Szkoły,	2012-2014

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	GOPS, Policja, GOK, Szkoły, GRKPA,,	2012-2014
Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi.	GOPS, GKRPA,	2012-2014
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe,	2012-2014

3. Cel szczegółowy III: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

ZADANIA	REALIZATORZY/PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	GOPPS,	2012-2014
Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.	GOPPS, Urząd Gminy, Szkoły,	2012-2014
Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	GOPPS, Szkoła, Policja, Urząd Gminy,	2012-2014
Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego.	GOPPS, Szkoły, GOK,	2012-2014
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	GOPPS, Szkoły, GOK,	2012-2014
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.	GOPPS, Szkoły,	2012-2014

VI. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez GOPS, GKRPA, Policję, Szkoły, PCPR.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.
2. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli.
3. Liczba dzieci korzystających z Rządowego Programu pomoc państwa w zakresie dożywiania.
4. Liczba dzieci korzystających z Rządowego programu pomocy uczniom w 2012r. - "Wyprawka Szkolna".
5. Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.
6. Liczba udzielonych zasiłków szkolnych.
7. Liczba dzieci biorących udział w koloniach finansowanych przez Kuratorium Oświaty w Katowicach.
8. Liczba dzieci biorących udział w koloniach z programem profilaktycznym z rodzin dotkniętym problemem alkoholizmu.
9. Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętymi pracą socjalną.
10. Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa.
11. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny
12. Liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.
13. Liczba grup wsparcia działających na terenie gminy.

VII. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt przedstawia radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej